

# **Plán péče o přírodní památku Vidoule**

**na období  
2021-2030**



# Obsah

<b>1. Základní údaje o zvláště chráněném území .....</b>	<b>1</b>
1.1 Základní identifikační údaje .....	1
1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR .....	1
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí .....	1
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma .....	2
1.5 Překryv území s jiným typem ochrany .....	2
1.6 Kategorie IUCN .....	3
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ .....	3
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu .....	3
1.7.2 Předmět ochrany – současný stav .....	3
1.8 Cíl ochrany .....	4
<b>2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany .....</b>	<b>5</b>
2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů .....	5
2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů .....	5
2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů .....	7
2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti .....	9
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti .....	9
2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy .....	11
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch .....	11
2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích .....	11
2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích .....	11
2.4.3 Základní údaje o útvarech neživé přírody .....	12
2.4.4 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky .....	12
2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup .....	12
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize .....	14
<b>3. Plán zásahů a opatření .....</b>	<b>14</b>
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ .....	19
3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání .....	14
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území .....	18
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností .....	18
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu .....	18
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území .....	19
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností .....	19
3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území .....	19
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území .....	19
<b>4. Závěrečné údaje .....</b>	<b>20</b>
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností) .....	20
4.2 Použité podklady a zdroje informací .....	20

<b>4.3 Seznam používaných zkratk</b> .....	<b>21</b>
<b>4.4. Podklady pro plán péče zpracoval</b> .....	<b>22</b>
<b>5. Přílohy</b> .....	<b>22</b>

# 1. Základní údaje o zvláště chráněném území

## 1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	1107
kategorie ochrany:	přírodní památka
název území:	Vidoule
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	vyhláška
orgán, který předpis vydal:	Národní výbor hl. m. Prahy
číslo předpisu:	5/1988 Sb.
datum platnosti předpisu:	31.8.1988
datum účinnosti předpisu:	1.9.1988

## 1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR

kraj:	Hl. m. Praha
okres:	Hl. m. Praha
obec s rozšířenou působností:	Hl. m. Praha
obec s pověřeným obecním úřadem:	Hl. m. Praha
obec:	Hl. m. Praha
katastrální území:	Jinonice

### Příloha:

M1 – Orientační mapa s vyznačením území

## 1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

**Katastrální území:** 728730 Jinonice

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m <sup>2</sup> )	Výměra parcely v ZCHÚ (m <sup>2</sup> )*
1344		trvalý travní porost		994	20193	20193
1354/2 (část)		lesní pozemek		994	34563	19589*
1355/1 (část)		lesní pozemek		994	17752	5023*
1365		lesní pozemek		994	21981	21981
1380		ostatní plocha	jiná plocha	1010	5472	5472
1381		ostatní plocha	jiná plocha	732	2771	2771
1384		ostatní plocha	jiná plocha	732	1506	1506
1385		ostatní plocha	jiná plocha	400	1065	1065
1391		lesní pozemek	les jiný než hospodářský	351	7643	7643
1392		ostatní plocha	jiná plocha	351	1273	1273
<b>Celkem</b>						<b>86516</b>

\* výměry parcel 1354/2 a 1355/1 v ZCHÚ byly zjištěny ručně odečtem v aplikaci GIS (Kohlík 2009)

**Ochranné pásmo:**

Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ.

**Příloha:**

M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

**1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma**

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	5,4236			
vodní plochy			zamokřená plocha	
			rybník nebo nádrž	
			vodní tok	
trvalé travní porosty	2,0193			
orná půda				
ostatní zemědělské pozemky				
ostatní plochy	1,2087		neplodná půda	
			ostatní způsoby využití	1,2087
zastavěné plochy a nádvoří				
<b>plocha celkem</b>	8,6516	23,4251		

Výměra dle vyhlášky činí 6,69 ha.

Výměra dle KN a GIS (ručně zjištěna výměra parcel 1354/2 a 1355/1 – Kohlík 2009) činí 8,6516 ha.

**1.5 Překryv území s jiným typem ochrany**

národní park:

–

chráněná krajinná oblast (včetně zóny):

–

překryv s jiným typem ochrany:

Přírodní park Košíře-Motol

mezinárodní statut ochrany:

–

Natura 2000

ptačí oblast:

–

evropsky významná lokalita:

–

## 1.6 Kategorie IUCN

III - přírodní památka nebo prvek

## 1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

### 1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Tabulová hora s odkryvy pískovců cenomanského stáří v lomech, na severním svahu odkryv perucko–korycanského souvrství; na jižním svahu teplomilná pastvina s význačnými druhy organismů.

### 1.7.2 Předmět ochrany – současný stav

#### A. ekosystémy

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
T1.1 Mezofilní ovčíkové louky	20 %; biotop vymapován na dílčí ploše N2	Louky s dominantním ovčíkem vyvýšeným. Vyšší stupně aluviálních teras a svahy (zde středně svažité jižní svahy stolové hory).	a
T3.4 Širokolisté suché trávníky	6 %	Druhově bohaté fragmenty zapojených až mezernatých trávníků s válečkou prapořitou a kostřavou žlábkatou na jižních svazích stolové hory.	a
L3.1 Hercynské dubohabřiny	12 %; biotop vymapován na dílčí ploše L4	Lesy s převahou habru obecného, dubu zimního s příměsí lípy. Živinami bohaté, zpravidla hluboké půdy na svazích i plošinách v teplejších oblastech. Zde pás lesa podél jihovýchodní hrany stolové hory.	c

#### B. druhy

Viz 2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů.

## C. útvary neživé přírody

útvár	geologická charakteristika	popis útvaru	kód předmětu ochrany*
Skalní výchozy po obvodu tabulové hory	Relikt horizontálně uložených křídových vrstev. Vrcholová plošina Vidoule je tvořena turonskými spongility a prachovci. V podloží pískovců jsou vyvinuty mocnější perucké jílovce. Nejvýznamnější je severní část, kterou tvoří významný instruktivní profil jílovci a cenomanskými pískovci perucko-korycanského souvrství, překrytý v nejvyšší poloze vrstvy bělohorského souvrství, odkrytý v bývalém lomu.	Převážně kolmé skalní výchozy pískovců, vysoké i přes 20 m, částečně porostlé dřevinami.	a

\*kód předmětu ochrany:

a = předmět ochrany spadá pod definici předmětu ochrany dle zřizovacího předpisu ZCHÚ

= další významný ekosystém nebo jeho složka, který je navržen k doplnění mezi předměty ochrany ZCHÚ (viz i kap. 3.4)

## 1.8 Cíl ochrany

Zachovalé geologické profily a odkryvy, nenarušované nadměrnou sukcesí (zarůstání náletem dřevin) a nevystavené procesům podporujícím aktivní zvětrávání.

Zachovalá společenstva teplomilných trávníků.

## Ekosystémy

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
T1.1 Mezofilní ovsíkové louky	Zachování ekosystému mezofilních ovsíkových luk o dostatečné rozloze a relevantní biodiverzitě. Vegetace bez zastoupení expanzivních či invazních druhů a s podílem nezapojených (roztroušených) křovin.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• plocha zastoupení ekosystému: min. 1,5 ha</li> <li>• výskyt diagnostických druhů cévnatých rostlin: jetele – <i>Trifolium</i> spp., chrastavec rolní (<i>Knautia arvensis</i>) aj.</li> <li>• absence invazních druhů, omezený a kontrolovaný výskyt expanzivních druhů (např. ovsíku)</li> <li>• rozloha roztroušených křovin do 10 %</li> </ul>

T3.4 Širokolisté suché trávníky	Zachování ekosystému širokolistých suchých trávníků o dostatečné rozloze a druhovém bohatství relevantním dřívějšímu stavu. Vegetace bez zastoupení expanzivních či invazních druhů.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• plocha zastoupení ekosystému: min. 0,5 ha</li> <li>• výskyt čičorky pestré (<i>Securigera varia</i>), hlaváče žlutavého (<i>Scabiosa ochroleuca</i>), chrpy čekánku (<i>Centaurea scabiosa</i>), jehlice trnité (<i>Ononis spinosa</i>) – min. vyšší desítky kvetoucích jedinců, pravidelně prokazatelný výskyt vřetenušky ligrusové (<i>Zygaena carniolica</i>) a žlutáška jižního (<i>Colias alfacariensis</i>) v době letu dospělců</li> <li>• absence invazních druhů</li> <li>• bez sukcese plošného náletu dřevin</li> </ul>
L3.1 Hercynské dubohabřiny	Lesní ekosystém s dřevinnou skladbou, prostorovou a věkovou strukturou maximálně odpovídající stanovištním poměrům.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozloha ekosystému min. 1 ha</li> <li>• zastoupení vývojových fází ekosystému (prostorová a věková rozrůzněnost, podíl mrtvého dřeva, doupných stromů)</li> </ul>

### Útvary neživé přírody

útvár	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
Skalní výchozy po obvodu tabulové hory	Udržení geologických profilů a odkryvů (význam ekologický, krajinářský, estetický, didaktický aj.) bez nadměrného náletu vegetace (vč. invazních druhů) a erozních vlivů antropogenního charakteru.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• profily a odkryvy skalních výchozů pokryté dřevinnou vegetací z méně než 25 %</li> <li>• absence náletu invazních dřevin (trnovník akát, borovice černá) na profilech a odkryvech</li> <li>• absence souvisle zapojených porostů dřevin na úpatí skal</li> </ul>

## 2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

### 2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

#### 2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

##### *Obecné, podnebí, geologie a paleontologie*

PP Vidoule představuje významnou krajinnou dominantu a patří k nejvýše položeným místům v Praze (nadmořská výška území se pohybuje v rozmezí 336 až 364 m). Nachází se v katastrálním území Jinonice u hranic s katastrálním územím Košíře, resp. s částí tohoto území, nazývanou Cibulka. Území náleží do bioregionu 1.2 (Řipský). Na severu je území PP ohraničeno Motolským údolím, na východě Košířským údolím, z jihu kotlinou horního toku Prokopského a Jinonického potoka.

Území PP spadá do teplé oblasti (klimatický okrsek T2) s mírným jarem, krátkým, mírně chladným a mírně vlhkým létem (20–30 letních dnů, průměrná červencová teplota 16–17 °C), mírným podzimem a suchou, mírnou zimou (80–100 dnů se sněhovou pokrývkou, průměrná lednová teplota -3 až -4 °C). Srážkový úhrn vegetačního období činí 450–500 mm, srážkový úhrn zimního období 250–300 mm (Vesecký et al. 1958, Kohlík 2009).



Území představuje vypreparovanou tabulovou horu (jednu z posledních v Praze, která dosud byla víceméně ušetřena zástavby) zachovalou jako pozůstatek rozlehlé plošiny z druhohorních usazenin, která byla zejména během posledních dvou milionů let erodována na jednotlivé izolované skalní výchozy. Ty jsou nyní představovány místy kolmými pískovcovými stěnami, v severní části území i více než 20 m vysokými. Jde převážně o umělé odkryvy vzniklé těžbou. Ve východní části vychází na povrch především slínovce (opuky), jimiž je tvořena i vrcholová plošina. V jižní části území se na svahu k Novým Butovicím nalézají plochy teplomilných trávníků a mezí, dříve sloužící jako pastviny, které dosud hostí významnější teplomilná společenstva.

Ochranné pásmo severní části PP je tvořeno zemědělsky obhospodařovanými pozemky, lesními porosty/výsadbami a zastavěnou oblastí. Ochranné pásmo jihovýchodní části PP představuje zemědělsky obhospodařovaný pozemek, zastavěný areál, luční a křovinné porosty přecházející až v les. V ochranném pásmu jihozápadní části PP se nalézají fragmenty sadů a křovinaté pláště, luční porosty, zpevněné cesty (včetně silnice) a jejich okraje.

Přírodní památka byla vyhlášena jako tři samostatné plochy, které tvoří jižní resp. jihozápadní, jihovýchodní a severní svahy tabulové hory tvořené reliktem horizontálně uložených křídových vrstev. Vrcholová plošina Vidoule sestává z turonských spongilitů a prachovců.

V podloží pískovců jsou vyvinuty mocnější perucké jílovce. Největší geologický význam má severní část, tvořená instruktivním profilem jílovci a cenomanskými pískovci perucko-korycanského souvrství, překrytým v nejvyšší poloze vrstvami bělohorského souvrství a odkrytým v bývalém lomu. Ziegler (1994) zde uvádí sled devíti geologických vrstev. Část geologických profilů je demonstrována rovněž v jihovýchodní části PP, tvořené stěnami bývalých lomů.

Jako příklady zkamenělin lze z lokality uvést dřevinu *Credneria bohemica*, mlže *Inoceramus labiatus*, *Rhynchostreon suborbiculatum* a koryše *Enoploclythia leachi*.

### **Hydrologie**

Severní svahy Vidoule jsou považovány za bohatý vodní zdroj s množstvím pramenů, z jejichž horizontu čerpal vodu i spádový vodovod pro oblast Jinonic a Butovic (v r. 1998 prohlášený za nemovitou kulturní památku). Na severní hranici PP se nacházejí studánky Poklop a Pod Vidoulí (tato však bývá v některých mapách zobrazována na východním úbočí PP). Vydatnost pramenů zejména v předchozích několika sušších letech poklesla.

### **Fytocenologie a botanika**

Za fytocenologicky nejcennější jsou považována xerothermní společenstva na písčitéch křídových sedimentech (která se v tomto typu v PP Vidoule vyskytují jako na jediném chráněném území v Praze). Jsou lokalizována na jižně orientovaných mírných svazích v západní části území a na temenech jižně orientovaných skal ve východní části. Z botanicky významných druhů je na taková stanoviště vázána kriticky ohrožená černucha rolní (*Nigella arvensis*), jejíž výskyt byl donedávna uváděn z xerothermních svahů východní části PP (Řezáč 2001). Na jižním svahu byl vzácně zjištěn také téměř ohrožený modřenec chocholatý (*Muscari comosum*) (Kubíková et al. 2005). Dále tato společenstva v PP charakterizují např. kostřava žlábkatá (*Festuca rupicola*), válečka prapořitá (*Brachypodium pinnatum*), ožanka kalamandra (*Teucrium chamaedrys*), hlaváč žlutavý (*Scabiosa ochroleuca*), tařice kališní (*Alyssum alyssoides*), pelyněk ladní (*Artemisia campestris*), lnička drobnoplodá (*Camelina microcarpa*), chřest lékařský (*Asparagus officinalis*), mařinka psí (*Asperula cynanchica*), hvozdík kartouzek (*Dianthus carthusianorum*), smělek štíhlý (*Koeleria macrantha*), mochna sedmilistá (*Potentilla heptaphylla*), jehlice trnitá (*Ononis spinosa*), jestřábník trsnatý (*Hieracium caespitosum*), oman hnidák (*Inula conyzae*).

V podrostu lesů východní části území roste ohrožená a zvláště chráněná orchidej okrotice bílá (*Cephalanthera damasonium*).

Vegetačně hodnotný fenomén dále představuje pás suché acidofilní doubravy v jihovýchodním až východním výběžku území, s některými exempláři dubů výrazně staršími než 100 let. Tyto stromy plní funkci půdoochrannou i ekologickou – představují biotop významných zástupců xylofágní entomofauny (viz níže). V těchto porostech byla také zjištěna téměř ohrožená vikev kašubská (*Vicia cassubica*) a řimbaba chocholičnatá (*Pyrethrum corymbosum*).

Teplomilné trávníky na mezích a bývalých pastvinách v jižní, resp. jihozápadní části území prošly sukcesními změnami – vzhledem k útlumu údržby částečně zarostly náletem a místy zruderizovaly. Zbytky jejich dřívějšího zastoupení jsou nyní udržovány řízenou péčí (seč, pastva – OCP MHMP 2020).

### Zoologie

Na území bylo zjištěno přes 15 druhů měkkýšů, mezi významnější patří např. trojzubka stepní (*Chondrula tridens*) a suchomilka obecná (*Xerolenta obvia*), které byly nalezeny na jižním otevřeném svahu. Dále je z PP uváděno 63 druhů pavouků (z toho devět je prezentováno jako vzácné taxony) a čtyři druhy sekáčů (Řezáč 2001). Rovnokřídlých je zde známo 16 druhů a lokalita je z hlediska této skupiny považována za významné území (Marhoul et al. 2018).

Jako významné naleziště blanokřídlého hmyzu označují toto území Pádr (1994), který odtud udává 106 druhů, a Straka et al. (2019), jejichž zpráva uvádí pro PP 118 taxonů žahadlových blanokřídlých, včetně druhů zařazených do červeného seznamu, a z hlediska diverzity této skupiny lokalitu předběžně hodnotí jako nadprůměrnou.

Z brouků vázaných na výhrevné bezlesí zde v minulosti byl zjištěn např. střevlíček *Cymindis angularis*, zranitelná mandelinka *Coptocephala rubicunda* a dřepčík *Aphthona atrocaerulea*, z nosatcovitých např. téměř ohrožené druhy – lalokonosec *Otiorhynchus velutinus* a nosatec *Cathormiocerus spinosus* (Strejček 1996, Farkač & Král 2000, Řezáč 2001). Často se jedná o reliktní druhy, jejichž výskyt dokládá refugiální charakter lokality z období před cca 8000 lety. K dispozici jsou také jednotlivé nálezy druhů s předpokládanou vazbou na staré duby v jihovýchodní části území – tesaříka *Plagionotus detritus* a zvláště chráněného roháče obecného (*Lucanus cervus*).

Během terénních šetření v sezoně 2020 bylo na lokalitě pozorováno 16 druhů denních motýlů (skupina Rhopalocera) a tři druhy vřetenušek. Z toho tři druhy jsou ochránářsky významné, viz tabulka níže.

Z ptáků zaznamenaných při terénních šetřeních v sezoně 2020 lze zmínit hejnko konopky obecné (*Carduelis cannabina*), akusticky byli detekováni strnad obecný (*Emberiza citrinella*) a budníček menší (*Phylloscopus collybita*).

#### 2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů

Druh	Kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	Stupeň ohrožení*	Popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
<b>Cévnaté rostliny</b>			
<i>Cephalanthera damasonium</i> okrotice bílá	ohrožený	NT	Listnaté porosty, stinné lesní lemy. Výskyt ve východní části území.
<i>Cotoneaster integerrimus</i> skalník celokrajný	–	NT	Výslunné stráně, skalnaté svahy, okraje porostů křovin. Na lokalitě jednotlivý výskyt (terénní šetření 2020).

<i>Erysimum crepidifolium</i> trýzel škardolistý	–	NT	Výslunné skály, travnaté suché stráně, skalní výchozy. Na lokalitě jednotlivý výskyt (terénní šetření 2020).
<i>Nonea pulla</i> pipla osmahlá	–	LC	Suchá výslunná stanoviště, trávníky, meze, úhory. Porost na dílčí ploše N2 (terénní šetření 2020).
<i>Pyrus pyraeaster</i> hrušeň polnička	–	NT	Lesní porosty a lemy, křovinaté stráně. Na lokalitě jednotlivě (terénní šetření 2020).
<i>Sorbus danubialis</i> jeřáb dunajský	–	NT	Teplé, jižně orientované svahy, lemy dřevinných porostů (Řezáč 2001).
<i>Sorbus torminalis</i> jeřáb břek	–	LC	Teplé jižní svahy, okraje dřevinných porostů. Na lokalitě jednotlivě (terénní šetření 2020).
<i>Thymus pannonicus</i> mateřídouška panonská	–	LC	Xerothermní trávníky na suchých kamenitých svazích, výslunných stráních; roste na hlubokých i mělkých půdách neutrální až zásadité reakce (Řezáč 2001).
<i>Thymus serpyllum</i> mateřídouška úzkolistá	–	NT	Roztroušeně v suchých trávnících jihozápadní části území (terénní šetření 2020, AOPK ČR 2021).
<i>Ulmus minor</i> jilm habrolistý	–	LC	Převážně nižší polohy, světlé lesy, lesní lemy, křoviny (Řezáč 2001).
<b>Blanokřídlí</b>			
<i>Andrena congruens</i> pískorypka	–	NT	Straka et al. 2019 – 1 exemplář
<i>Andrena curvungula</i> pískorypka křivonohá	–	VU	Druh vázaný na zvonky; Straka et al. 2019 – 1 exemplář
<i>Bombus hortorum</i> čmelák zahradní	ohrožený	–	Straka et al. 2019 – 1 exemplář
<i>Bombus hypnorum</i> čmelák rokytový	ohrožený	–	Pádr 1994 (aktuálně nezjištěn)
<i>Bombus lapidarius</i> čmelák skalní	ohrožený	–	Pádr 1994 (aktuálně nezjištěn)
<i>Bombus pascuorum</i> čmelák rolní	ohrožený	–	Pádr 1994; Straka et al. 2019 – 2 exempláře Při terénním šetření v r. 2020 pozorován opakovaně.
<i>Bombus terrestris</i> čmelák zemní	ohrožený	–	Straka et al. 2019 – 1 exemplář Roztroušeně po celém území PP, při terénním šetření v r. 2020 pozorován opakovaně.
<i>Coelioxys elongata</i> maltářka bělopásá	–	VU	Straka et al. 2019 – 1 exemplář
<i>Nomada atroscutellaris</i> nomáda černohřbetá	–	NT	Straka et al. 2019 – 1 exemplář
<i>Osmia mustelina</i> zednice skalní	–	VU	Skalní druh; Straka et al. 2019 – 1 exemplář
<b>Brouci</b>			
<i>Cicindela campestris</i> svižník polní	ohrožený	–	Rozšířený na bezlesí (skalní výchozy a plošiny, osluněné cesty atd.) (AOPK ČR 2021).
<i>Lucanus cervus</i> roháč obecný	ohrožený	VU	Světlé lesy, lokálně i parky, zahrady a sady teplejších oblastí. Nález ve fragmentu acidofilní doubravy ve východní části území uvádí Řezáč (2001), aktuálně druh nepozorován .

<i>Oxythyrea funesta</i> zlatohlávek tmavý	ohrožený	–	V minulosti vzácný, po nápadném rozšíření v posledních 15–20 letech se stal prakticky všudypřítomným druhem bezlesí od nížin až po nižší horské polohy a aktuálně není nijak ohrožen. Na území PP se vyskytuje častěji zejména na květenstvích bodláků a pcháčů.
<b>Motýli</b>			
<i>Colias alfacariensis</i> žlutásek jižní	–	VU	Teplomilné trávníky s porosty čičorky. Na lokalitě se vyskytuje roztroušeně, při terénním šetření v r. 2020 pozorován opakovaně.
<i>Iphiclides podalirius</i> otakárek ovocný	ohrožený	NT	Teplé rozvolněné bezlesí s roztroušenými keři (trnka, hloh), fragmenty sadů. Při terénním šetření v r. 2020 pozorován jeden dospělec.
<i>Zygaena carniolica</i> vřetenuška ligurská	–	NT	Aktuálně silně ubývající druh s významnou indikační hodnotou. Nezaměnitelný druh, dobře poznatelný a detekovatelný ve stadiu dospělce, deštníkový druh společenstva. Na lokalitě jednotlivý výskyt na teplomilných trávnících. Při terénním šetření v r. 2020 pozorování tři dospělci.
<b>Plazi</b>			
<i>Anguis fragilis</i> slepýš křehký	silně ohrožený	NT	Lesní lemy, okraje cest, porosty křovin, rumišť, opuštěné lomy. Výskyt uvádí Řezáč (2001). Aktuálně nepozorován, ale trvající přítomnost na území PP lze předpokládat.
<i>Lacerta agilis</i> ještěrka obecná	silně ohrožený	VU	Druh otevřené krajiny. Výskyt uvádí Řezáč (2001). Aktuálně nepozorován, ale trvající přítomnost na území PP lze předpokládat –zejména v oblasti skalních výchozů ve východní části území.
<b>Savci</b>			
<i>Sciurus vulgaris</i> veverka obecná	ohrožený	DD	Roztroušeně v lesnatějších částech lokality (Anděra 2016, AOPK ČR 2021).

\* dle červených seznamů ČR (Grulich & Chobot 2017, Hejda et al. 2017, Chobot & Němec 2017): DD = druh, o němž jsou nedostatečné údaje, LC = málo dotčený, NT = téměř ohrožený, VU = zranitelný

### 2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti

#### a) abiotické disturbanční činitele

Odkrytý povrch skal je vystaven působení povětrnostních vlivů (vodní a větrná eroze, mráz, sluneční aktivita).

#### b) biotické disturbanční činitele

Skály mohou být částečně narušovány růstem kořenů zde uchycených rostlin, na bezlesých plochách (bývalé pastviny atd.) se může místně a nevýznamně projevovat sešlap návštěvníky, mimo dlouhodobě vychozené pěšiny je však vliv sešlapu (jehož určitá intenzita na chráněných plochách tohoto typu bývá většinou přínosná) pozorován zcela výjimečně.

### 2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti

Území je potenciálně ohroženo zejména zarůstáním, způsobeným umělým druhotným zalesněním a/nebo spontánní sukcesí dosud bezlesých ploch v důsledku nedostatku péče. Tím

také dochází k urychlování procesů zvětrávání a zanášení (zahliňování) geologických odkryvů, které jsou rozvojem vegetace významně urychlovány. Fenomén zarůstání území je tedy zásadní a vyžaduje regulaci plošného rozsahu i druhové skladby. Současný stav geologických profilů je lokálně neuspokojivý. Perucké jílovce v podloží pískovců, z nichž pocházejí nálezy unikátní křídové flory, se na většině území PP nalézají v různých stádiích zasucení.

#### **a) ochrana přírody**

Dle předchozích plánů péče (srov. Kohlík 2009) dochází teprve posledních 20 let v rámci managementu v jižní části území k systematictější redukci náletu dřevin a k pravidelnější údržbě lučních porostů. Do té doby byl stav území vzhledem k postupujícímu zárůstu křovinami a ruderální vegetací označován jako velice neutěšený.

#### **b) lesní hospodářství**

Rozsáhlejší lesy na území PP až do počátku cíleného zalesňování (začátek 20. století) prakticky chyběly – historicky byly vykáceny vzhledem k velké spotřebě dřeva v Praze a vlivem zemědělského hospodaření. Zalesňování lokality v několika etapách probíhalo do 70. let (nejintenzivněji v období před 2. světovou válkou), často s využitím nevhodných dřevin – převážně trnovníku akátu (*Robinia pseudoacacia*) a borovice černé (*Pinus nigra*). Tyto výsadby spolu s útlumem extenzivní hospodářské činnosti (pastva, seč) postupně potlačily velkou část cenných teplomilných společenstev. Rovněž vlivem výsadeb a náletů dřevin narůstá stupeň překrytí geologických profilů a výchozů a urychluje se jejich zvětrávání.

#### **c) zemědělské hospodaření**

Lokalita se nachází ve starosídelní oblasti, kde člověk ovlivňoval krajinu a vegetaci po několik předchozích tisíciletí. Území bylo většinou využíváno jako pastviny, rovinatější plochy s hlubším půdním horizontem byly zemědělsky obhospodařovány.

#### **d) rekreace a sport**

Předchozí plán péče zmiňuje jako problematický zvýšený pohyb motorek a čtyřkolek na vybraných plochách území. Při terénních šetřeních v sezoně 2020 nebyly tyto aktivity ani jejich průvodní jevy zaznamenány.

Území je nyní využíváno zejména k aktivnímu odpočinku (pěší turistika, cykloturistika, venčení psů), zejména obyvateli okolních zastavěných oblastí, přičemž nebyly pozorovány žádné negativní dopady těchto aktivit.

#### **e) těžba nerostných surovin**

Historická těžba pískovce (zde relativně dobře přístupného) podél celého okraje plošiny způsobila, že zejména na severní straně vystupují pískovce v podobě skalních stěn vysokých i přes 20 m.

#### **f) jiné způsoby využívání**

Část území (dílčí plocha N3) byla v minulosti pozměněna a poškozena objemnou navázkou. Dle předchozích plánů péče není její eventuální odstranění v budoucnu plánováno (srov. Kohlík 2009).

## 2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy

- LHP 1.1.2014–31.12.2023
- Plán péče 2011–2020 (Kohlík 2009)
- Nařízení č. 10/2014 Sb. hl. m. Prahy, o zřízení přírodních parků na území hlavního města Prahy

## 2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

### 2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích

Přírodní lesní oblast	17 – Polabí
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	LHO Praha
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	0,78
Období platnosti LHP (LHO)	1.1.2014–31.12.2023
Organizace lesního hospodářství	LHO Praha

Přírodní lesní oblast	17 – Polabí
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	LHC Městské lesy hl. m. Praha
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	4,47
Období platnosti LHP (LHO)	1.1.2014–31.12.2023
Organizace lesního hospodářství	Lesy hl. města Prahy

### Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů

Přírodní lesní oblast:				
Soubor lesních typů (SLT)	Název SLT	Přirozená dřevinná skladba SLT (Průša 2001)	Výměra (ha)	Podíl (%)
1J4	habrová javořina	DB4, LP2, JV2, HB2, BRK, TR	3,23	61,5 %
2C3	vysýchavá buková doubrava	DB7, BK2, HB1	2,02	38,5 %
<b>Celkem</b>			<b>5,25</b>	<b>100 %</b>

### Přílohy:

- T1 - Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich
- M3 - Mapa dílčích ploch a objektů
- M4 - Lesnická mapa typologická
- M5 - Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

### 2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích

Tato problematika není pro území relevantní, v lese severní části PP Vidoule se nachází pouze jedna menší vodní nádrž (název nezjištěn). Z ochrannářského hlediska má potenciální význam pro výskyt společenstev stojatých vod (včetně rozmnožování obojživelníků).

### 2.4.3 Základní údaje o útvarech neživé přírody

Tyto útvary jsou reprezentovány až 20 m vysokými, prudkými až kolmými svahy (výchozy) po obvodu stolové hory. Dříve uváděný velmi špatný stav profilů se lokálně částečně optimalizoval zásahy prováděnými zejména v období platnosti předchozího plánu péče.

### 2.4.4 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky

#### Přílohy:

T2 - Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

## 2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup

### A. ekosystémy

ekosystém:	T1.1 Mezofilní ovsíkové louky		
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům		
plocha zastoupení ekosystému: min. 1,5 ha	Plocha mezofilních ovsíkových luk nyní činí odhadem 1,2–1,5 ha. Patrný je příznivý vliv prováděného managementu. V tomto trendu je vhodné pokračovat pro další stabilizaci a příznivou perspektivu společenstva.		
	stav:	dobrý	
	trend vývoje:	zlepšující se	
výskyt diagnostických druhů cévnatých rostlin: jetele – <i>Trifolium</i> spp., chrastavec rolní ( <i>Knautia arvensis</i> ) aj.	Porosty mají druhové zastoupení typické pro tento typ ekosystému., včetně uvedených diagnostických druhů.		
	stav:	dobrý	
	trend vývoje:	zlepšující se	
absence invazních a expanzivních druhů	Na menším úseku severní hranice západní části území, v ekotonu trávníků a křovinných porostů, jsou přítomny plošně omezené porosty bělotrnu kulatohlavého ( <i>Echinops sphaerocephalus</i> ). Aktuálně nevykazují projevy další expanze, je však potřeba pravidelný monitoring situace a případný zásah.		
	stav:	zhoršený	
	trend vývoje:	setrvalý	
rozloha roztroušených křovin do 10 %	Odpovídá stanovenému indikátoru, lze doporučit udržování v tomto rozsahu.		
	stav:	dobrý	
	trend vývoje:	setrvalý	

<b>ekosystém:</b>	T3.4 Širokolisté suché trávníky		
<b>indikátory cílového stavu</b>	<b>aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům</b>		
plocha zastoupení ekosystému: min. 0,5 ha	Celková plocha širokolistých suchých trávníků nyní činí odhadem do 0,5 ha. Patrná je jejich fragmentace a lokální přerůstání konkurenčně silnější vegetací. Pokračováním v prováděné údržbě lze očekávat zlepšování stavu, včetně rozšíření plochy ekosystému.		
	<b>stav:</b>	zhoršený	
	<b>trend vývoje:</b>	zlepšující se	

výskyt čičorky pestré ( <i>Securigera varia</i> ), hlaváče žlutavého ( <i>Scabiosa ochroleuca</i> ), chrpy čekánku ( <i>Centaurea scabiosa</i> ), jehlice trnité ( <i>Ononis spinosa</i> ) – min. vyšší desítky kvetoucích jedinců, výskyt vřetenušky ligrusové ( <i>Zygaena carniolica</i> ) – prokázaný každoroční výskyt dospělců v době letu, žluťáška jižního ( <i>Colias alfacariensis</i> ) – prokázaný každoroční výskyt dospělců v době letu)	Všechny uvedené taxony při terénních šetřeních v sezoně 2020 na lokalitě pozorovány. Kriteria cílového počtu byla splněna u čičorky pestré ( <i>Securigera varia</i> ) a hlaváče žlutavého ( <i>Scabiosa ochroleuca</i> ), u chrpy čekánku ( <i>Centaurea scabiosa</i> ) a jehlice trnité ( <i>Ononis spinosa</i> ) nyní na území patrně splněna nejsou. Zlepšení tohoto stavu lze předpokládat při pokračování v nastaveném typu managementu.	
	<b>stav:</b>	zhoršený
	<b>trend vývoje:</b>	setrvalý
úplná absence invazních druhů	Ve společenstvech širokoliských suchých trávníků aktuálně nebyl zaznamenán výskyt invazních druhů.	
	<b>stav:</b>	dobrý
	<b>trend vývoje:</b>	setrvalý
bez sukcese náletu dřevin	Odpovídá stanovenému indikátoru, setrvalý trend by měl být zajištěn způsobem prováděného managementu.	
	<b>stav:</b>	dobrý
	<b>trend vývoje:</b>	setrvalý

<b>ekosystém:</b>	L3.1 Hercynské dubohabřiny	
<b>indikátory cílového stavu</b>	<b>aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům</b>	
rozloha ekosystému min. 1 ha	Plocha hercynských dubohabřin nyní činí odhadem 1 ha.	
	<b>stav:</b>	dobrý
	<b>trend vývoje:</b>	setrvalý
zastoupení vývojových fází ekosystému (prostorová a patrová diverzita, podíl mrtvého dřeva, doupných stromů)	Porosty jsou prostorově i patrově rozrůzněné, lokálně mají bezzásahový charakter, včetně zastoupení stojících suchých stromů.	
	<b>stav:</b>	dobrý
	<b>trend vývoje:</b>	setrvalý

## B. druhy

Nehodnoceno.

## C. útvary neživé přírody

<b>útvary neživé přírody:</b>	Skalní výchozy po obvodu tabulové hory	
<b>indikátory cílového stavu</b>	<b>aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje útvaru neživé přírody ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům</b>	
profily a odkryvy skalních výchozů pokryté dřevinou	Hodnota indikátoru splněna na části z celkového zastoupení, lokálně je pokryvnost dřevin větší než stanovená mez. Je potřeba kontinuálně pokračovat v dosavadní údržbě, a to alespoň se stávající intenzitou.	
	<b>stav:</b>	zhoršený



vegetací z méně než 25 %	<b>trend vývoje:</b>	setrvalý
absence náletu invazních dřevin (trnovník akát, borovice černá) na profilech a odkryvech	Stav indikátoru splněn na části z celkového zastoupení. Je potřeba kontinuálně pokračovat v dosavadní údržbě, a to alespoň se stávající intenzitou.	
	<b>stav:</b>	zhoršený
	<b>trend vývoje:</b>	setrvalý
absence souvisle zapojených porostů dřevin na úpatí skal	Stav indikátoru splněn na části z celkového zastoupení. Plochy dřívějších vyřezávek lokálně zmlazují. Je potřeba kontinuálně pokračovat v dosavadní údržbě, a to alespoň se stávající intenzitou, a zásahy ve vhodném intervalu (stanoveném na základě pravidelného monitoringu v terénu) opakovat (potlačování zmlazení).	
	<b>stav:</b>	dobrý
	<b>trend vývoje:</b>	zlepšující se

## 2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Ke střetu zájmů může vzácněji dojít při výřezu dřevin z výchozů, např. při eventuálním odstraňování starších a hodnotnějších jedinců (zejm. duby), plnicích již i estetickou a krajinotvornou, ekologickou (prostředí vývoje různých bezobratlých atd.), stabilizační a půdoochrannou funkci.

Lesní porosty na hranách a svazích na lesním typu 1J (hrany výchozů, prudké svahy, skály) jsou řazeny rovněž do kategorie lesa ochranného, tzn. prioritou je dle legislativy zachování těchto porostů plnicích půdoochrannou funkci.

Při plánování a realizaci zásahů (zejména na bezlesí) je ve specifitějších případech vhodné zvážit součinnost více odborností (např. botanik-entomolog-ornitolog), aby byly omezeny potenciální konflikty při managementu jednotlivých předmětů ochrany (např. určitý druh rostliny jako živná rostlina hmyzu, určitá část území představující potenciální hnízdiště ptáků atd.).

## 3. Plán zásahů a opatření

### 3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

#### 3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání

##### a) péče o lesní ekosystémy na lesních pozemcích

Dlouhodobý cíl by měl směřovat k:

- eliminaci poškozování skalních výchozů a zvětrávání geologických profilů (vyjma částí porostů plnicích naopak funkci stabilizační a půdoochrannou) růstem náletových dřevin, a to kontinuálním odstraňováním tohoto náletu
- eliminaci geograficky nepůvodních dřevin (zejm. trnovník akát, borovice černá) ze skladby porostů
- kontinuální přeměně druhové skladby porostů na skladbu cílovou dle SLT, tj. podpoře zejména listnatých dřevin
- vytvoření a údržbě ploch světlého lesa (snížení zakmenění místy až pod hodnotu 0,6), s využitím ochrannářských managementových nástrojů (včetně lesní pastvy, viz příloha T1).

*Všeobecné zásady k rámcovým směrnícím hospodaření:*

- Jednotlivým a skupinovým výběrem upravovat druhové složení a diferenciaci porostů. Přednostně odstraňovat stanovištně a geograficky nevhodné dřeviny.
- Šetřit keřové patro v okrajových partiích i porostech, upřednostňovat přirozené zmlazení.
- Na vybraných stanovištně vhodných místech ponechávat mrtvou dřevní hmotu (kácené kmeny, vývraty, větve různé síly aj.) samovolnému rozpadu jako substrát pro vývoj xylofágních bezobratlých, růst dřevokazných hub atd., a to v minimálním množství 10–15 m<sup>3</sup>/ha. Z obdobných důvodů ponechávat při obnovných zásazích pařezy o výšce min. 30–40 cm.
- Na vybraných skalních výchozech a v jejich okolí (do 5 m od hrany a cca 5–7 m od paty) odstraňovat dřeviny (vyjma suchých stojících, které mohou sloužit např. k vývoji xylofágních bezobratlých), jejich nálety a zmlazení (částečné odkrytí výchozů pro xerothermní společenstva, včetně např. zvláště chráněné ještěrky obecné).

**Rámcová směrnice péče o lesní porosty na lesních pozemcích**

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů		Cílový předmět ochrany	
	Les zvláštního určení Les ochranný (na SLT 1J)	1J, 2C		L3.1 Hercynské dubohabřiny <i>Cephalanthera damasonium</i> (okrotice bílá) <i>Lucanus cervus</i> (roháč obecný)	
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
1J	DB4, LP2, JV2, HB2, BRK, TR				
2C	DB7, BK2, HB1				
Porostní typ A		Porostní typ B		Porostní typ C	
Listnaté		Jehličnaté BOC, MD, (BO)		Porosty AK	
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)	
podroostní jednotlivý výběr		jednotlivý výběr násečný až holosečný (BOC, do 0,2 ha)		jednotlivý výběr holosečný	
Obmýtlí	Obnovní doba	Obmýtlí	Obnovní doba	Obmýtlí	Obnovní doba
150 až fyzický věk dřevin	30 > nepřetržitě	80	20	okamžité	–
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Postupná celková přeměna druhové skladby porostů na cílovou druhovou skladbu dle SLT a úprava diferenciacie porostů ( tloušťkové, věkové). Maximální využití a podpora přirozeného zmlazení. Staré jedince dubů (případně jiných dřevin), zvláště na hranách, ponechávat na dožití (v množství 10–15/ha). Uvolňovat je a odstraňovat konkurenci jiných dřevin okolo těchto jedinců. Ponechávat v porostech lesní světliny a mýtiny.		V co nejkratší možné době postupná náhrada za dřeviny stanovištně vhodné dle SLT. Ponechávat v porostech lesní světliny a mýtiny.		Náhrada dřevinami stanovištně vhodnými dle SLT. Ponechávat v porostech lesní světliny a mýtiny.	
Způsob obnovy a obnovní postup					

Podporovat přirozenou obnovu – uvolňování míst s perspektivním zmlazením. Při zdárném průběhu přirozeného zmlazení uvolňování jednotlivým výběrem vzrostlých stromů.	Obnova náseky (u BOC holosečí, do 0,2 ha) či skupinami. Výsadby dle SLT. Jednotlivé jedince stanovištně nevhodných dřevin odstraňovat.	Obnova náseky či skupinami. Výsadby dle SLT. Porosty i jednotlivce akátu odstranit s využitím herbicidu. Důsledná kontrola i likvidace výmladků.
<b>Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu</b>		
Obnovu provádět sadbou a sítí. V maximální možné míře využívat přirozeného zmlazení a nárostů. V případě potřeby doplňování sadbou. Podporovat zmlazení DB na úkor JV a JS.	Zalesnění provádět kombinací sadby a sítě dřevinami dle SLT. Podsadby.	Zalesnění provádět kombinací sadby a sítě dřevinami dle SLT.
<b>Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)</b>		
<b>SLT</b>	<b>druh dřeviny</b>	<b>komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově</b>
<b>1J</b>	DB4, LP2, JV2, HB2, BRK, TR	
<b>2C</b>	DB7, BK2, HB1	
<b>Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií</b>		
Chránit nárosty cílových dřevin. Ochrana proti okusu zvěří. Výchovné zásahy orientované na úpravu druhové skladby dle SLT. Úprava tloušťkové a věkové diferenciace porostů.	Postupná redukce stanovištně nevhodných dřevin a likvidace jejich zmlazení a nárostů. Ochrana proti okusu zvěří. Výchovné zásahy orientované na úpravu druhové skladby dle SLT. Úprava tloušťkové a věkové diferenciace porostů.	Likvidace zmlazení a nárostů akátu a následná několikaletá kontrola účinnosti odstranění. Ochrana proti okusu zvěří. Výchovné zásahy orientované na úpravu druhové skladby dle SLT. Úprava tloušťkové a věkové diferenciace porostů.
<b>Opatření ochrany lesa, včetně provádění nahodilých těžeb</b>		
Důsledně ponechávat doupné i potenciálně doupné stromy (min. 10 ks/ha). Provádění nahodilých těžeb standardním způsobem.	Provádění nahodilých těžeb standardním způsobem.	
<b>Poznámka</b>		
Nepoužívat těžkou lesní techniku – upřednostňovat těžební technologie šetrné k půdnímu povrchu, okolním porostům a režimu chráněného území. Porosty na SLT 1J jsou řazeny do lesa ochranného: obmýtí 150–fyzický věk.		

#### Přílohy:

M4 - Lesnická mapa typologická

M5 - Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

#### b) péče o vodní ekosystémy

Viz kap. 2.4.2, nádrž aktuálně nevyžaduje konkrétní péči, doporučuje se však pravidelný monitoring stavu (např. z hlediska potenciálního zazemňování).

#### c) péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

##### Rámcová směrnice péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Ekosystém	Plocha N1: odkryté skalní výchozy (prudké až kolmé svahy) v jižní části území.
Typ managementu	Selektivní odstraňování náletu dřevin a zmlazení.

Vhodný interval	Každoročně
Minimální interval	1x za 5 let
Prac. nástroj / hosp. zvíře	Pila (motorová/ruční), křovinořez, nůžky na dřeviny, srp
Kalendář pro management	Předjaří, podzim
Upřesňující podmínky	Účelem zásahů je zejména omezit narušování skalních výchozů růstem dřevin a uchování ploch vhodných pro výskyt teplomilných společenstev (typickým zástupcem je např. z území známá ještěrka obecná). Postupovat mozaikovitě, pro daný rok vybrat vždy určité části plochy a v dalším období tyto části postupně obměňovat. Přednostně udržovat části skal dosud souvisleji nezastíněné vzrostlými dřevinami. Jednotlivé stojící suché stromy a keře dle možností ponechávat na místě a bez zásahu. Vyřezanou rostlinnou biomasu transportovat k likvidaci mimo území, případně spálit na místě (potenciální podpora hub vázaných na spáleniště). Místy je vhodné ponechávat hromady klestu jako úkryt pro drobné živočichy.

Ekosystém	Plocha N2: jižní svah bývalé pastviny s ovsíkovými loukami, fragmenty suchých trávníků a roztroušenými či souvislejšími (v lemech) křovinami.
Typ managementu	Řízená pastva, mozaikovitá seč, selektivní výřez křovin
Vhodný interval	Každoročně
Minimální interval	Každoročně
Prac. nástroj / hosp. zvíře	Kosa, křovinořez, pila / koza, ovce
Kalendář pro management	Průběžně, s úpravami a přizpůsobením charakteru konkrétní sezony, rychlosti nárůstu rostlinné biomasy aj.
Upřesňující podmínky	Postupovat mozaikovitě, při seči i pastvě vždy cca 1/3 dané plochy ponechat bez zásahu, tyto plochy postupně obměňovat. Bez zásahu ponechávat i jednotlivé rozptýlené keře (hnízdíště pěvců, úkryt a živné rostliny hmyzu atd.). Získanou rostlinnou biomasu transportovat k likvidaci mimo území. Suché soliterní dřeviny dle možností ponechávat bez zásahu na místě.

Ekosystém	Plocha N3: jižní svah bývalé pastviny zavezený navážkou.
Typ managementu	Mozaikovitá seč, řízená pastva, selektivní výřez křovin
Vhodný interval	Každoročně
Minimální interval	Každoročně
Prac. nástroj / hosp. zvíře	Kosa, křovinořez, pila / koza, ovce
Kalendář pro management	Průběžně, s úpravami a přizpůsobením charakteru konkrétní sezony, rychlosti nárůstu rostlinné biomasy aj.
Upřesňující podmínky	Zaměřit se přednostně na ruderalní porosty s potenciálem šíření do okolí. Postupovat mozaikovitě, při seči i pastvě vždy cca 1/3 dané plochy ponechat bez zásahu, tyto plochy postupně obměňovat. Bez zásahu ponechávat i jednotlivé rozptýlené keře (hnízdíště pěvců, úkryt a živné rostliny hmyzu atd.). Získanou rostlinnou biomasu transportovat k likvidaci mimo území. Suché soliterní dřeviny dle možností ponechávat bez zásahu na místě.

**d) péče o populace a biotopy rostlin a hub**

**e) péče o populace a biotopy živočichů**

Odpovídá obecné péči o celá konkrétní společenstva (ekosystémy) a jejím navrhovaným způsobům (řízená pastva, mozaikovitá seč, selektivní výřez náletu aj.) – viz přílohy T1, T2.

**f) péče o útvary neživé přírody**

Odstraňování náletu dřevin (a pravidelný monitoring a potlačování jejich zmlazování) ze skalních výchozů a profilů (včetně okolí jejich hran i pat) – viz přílohy T1, T2.

**3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území**

**a) lesy na lesních pozemcích**

**Příloha:**

T1 - Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

**b) útvary neživé přírody**

**Příloha:**

T1 - Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

T2 - Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

**c) ekosystémy mimo lesní pozemky**

**Příloha:**

T2 - Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

**3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností**

Bez konkrétních návrhů.

**3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu**

Po obvodu celého území je potřeba obnovit a opravit značení, které je aktuálně ve velmi špatném stavu: pruhové značení je prakticky nedohledatelné, sloupky s tabulemi často poškozené vlivem povětrnostních podmínek (rozpadající se stříšky) nebo poničené vandaly (poškozené či vyvrácené a volně ležící stojany).

### **3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území**

#### **a) vyhlášovací dokumentace**

Předměty ochrany z kategorie ekosystémů (viz 1.7.2 A.) bude vhodné rozšířit o L3.1 Hercynské dubohabřiny (není uvedeno ve zřizovacím předpisu, zařazení zachovalých lesních fragmentů mezi předměty ochrany je však vhodné a bylo učiněno již v předchozím plánu péče, srov. Kohlík 2009).

#### **b) návrhy potřebných správních rozhodnutí o výjimkách, povoleních nebo souhlasech**

Jako jeden ze způsobů managementu na lesních pozemcích je v příloze T1 (Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich) navrhována lesní pastva. Ta je podle § 20 odst. 1 písm. n) Zákona č. 289/1995 Sb. (lesní zákon) zakázána, dle jednoho z výkladů (zdroj: [forumochranyprirody.cz/pastva-v-lese](http://forumochranyprirody.cz/pastva-v-lese)) tato však může být provozována s ohledem na § 20 odst. 3 a § 36 uvedeného zákona. Před eventuálním zavedením lesní pastvy je tak potřeba, aby byla příslušná opatření stanovena místně a věcně příslušným orgánem.

### **3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností**

Aktuálně nebyly pozorovány žádné negativní projevy rekreačního a sportovního využívání území PP a tyto způsoby využívání není potřeba regulovat. Extenzivní sešlap vegetace mimo vychozené pěšiny může mít z hlediska managementu do jisté míry i příznivý vliv.

### **3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území**

Vzhledem k poloze území, jeho dostupnosti a ukázkovým fenoménům živé i neživé přírody lze doporučit konání exkurzí (obecného nebo např. geologického, botanického či entomologického zaměření, včetně akcí speciálnějiššího typu – např. netopýří či můří noci apod.).

### **3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území**

Lze doporučit realizaci systematických inventarizačních průzkumů skupin, které dosud pro území nebyly zpracovány nebo jsou již neaktuální – např. průzkum mykologický, lichenologický či botanický. Ze zoologického hlediska jsou to např. inventarizační průzkumy ploštic, kříšů a opětovně např. brouků či motýlů. Tyto dvě skupiny byly již v území zpracovávány, avšak vzhledem k tomu, že jde z ochrannářského a indikačního hlediska o tradičně významné zástupce hmyzu, bylo by vhodné uvažovat o aktualizaci již zastaralých dat.

## 4. Závěrečné údaje

### 4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)

Druh zásahu (činnost)	Odhad množství (např. plochy)	Četnost zásahu za období plánu péče	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Řízená pastva /mozaikovitá seč	2,5 ha	Každoročně	450 000,-
Výřez náletových dřevin	1,5 ha	Každoročně	320 000,-
Obnova, oprava a údržba značení (pruhového a tabulového)	-Pruhové značení: 4,2 km -Tabulové značení (obnova/oprava): 11x	-Obnova/oprava: jednorázově -Pravidelná údržba: 1x/2 roky	55 000,-
Odstranění nefunkčního zábradlí a sloupků v severní části PP, obnova části zábradlí	50 m	Jednorázově	50 000,-
Inventarizační průzkumy	3–4 vybrané skupiny organismů (viz kap. 3.7)	Jednorázově	50 000,-
<b>N á k l a d y c e l k e m (Kč)</b>			<b>925 000,-</b>

### 4.2 Použité podklady a zdroje informací

- Anděra M., 2016: Savci (Mammalia) Prahy. – *Natura Pragensis*, 23: 3–192.
- AOPK ČR, 2020: Nálezová databáze ochrany přírody [on-line databáze, portal.nature.cz]. Navštíveno 15.1.2021.
- Farkač J. & Král D., 2000: Návrh sledování organismů a managementu ve zvláště chráněných územích hlavního města Prahy. – OŽP MHMP, Praha, 193 pp.
- Grulich V. & Chobot K. (eds), 2017: Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny. – *Příroda*, Praha, 35: 1–178.
- Hejda R., Farkač J. & Chobot K. (eds), 2017: Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. – *Příroda*, Praha, 36: 1–612.
- Chobot K. & Němec M. (eds), 2017: Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. – *Příroda*, Praha, 34: 1–182.
- Chytrý M., Kučera T. & Kočí M. (eds), 2001: Katalog biotopů České republiky. – AOPK ČR, Praha, 307 pp.
- Kohlík V., 2009: Plán péče o přírodní památku Vidoule na období 2011–2020. – Manuskript, dep. MHMP, Praha, 26 pp.
- Kubíková J., Ložek V., Špryňar P. & kol., 2005: Praha. In: Mackovčín P. & Sedláček M. (eds), *Chráněná území ČR*, svazek XII. – AOPK ČR a EkoCentrum Brno, Praha, 304 pp.
- Marhoul P., Balvín O., Dvořák T. & Holuša J., 2018: Rovnokřídlí (Orthoptera) Prahy. – *Natura Pragensis*, 25: 3–232.
- Míchal I., Petříček V. & kol., 1999: Péče o chráněná území I., II. – AOPK ČR, Praha, 451+713 pp.

- OCP MHMP, 2020: Pastva v Praze. – Informační skládka.
- Pádr Z., 1994: Průzkum fauny blanokřídlých na lokalitě CHÚ Vidoule provedený v roce 1994. – Manuskript, dep. AOPK, Praha, 9 pp.
- Průša E., 2001: Pěstování lesa na typologických základech. – Lesnická práce, 593 pp.
- Řezáč M., 2001: Flóra a fauna přírodní památky Vidoule a jejího okolí (Praha 5). – Manuskript, dep. Centrum pro podporu občanů ekologického sdružení Arnika, Praha, 22 pp.
- Straka J., Straková J. & Benda D., 2019: Žahadloví blanokřídlí (Hymenoptera, Aculeata) v oblasti Motola a přilehlého území. – Manuskript, dep. MHMP, Praha, 50 pp.
- Strejček J., 1996: Zpráva o výsledku krátkodobého informativního průzkumu fytofágních brouků z čeledí mandelinkovití (Chrysomelidae s. lat.), luskokazovití (Bruchidae), Urodontidae, Anthribidae a nosatcovití (Curculionidae s. lat.) a další čeledi (Carabidae) v chráněném území Vidoule I. v Praze 5-Jinonicích (součást přírodního parku), provedeném v měsících červenec až září 1996 a jeho vyhodnocení ve vztahu k zachovalosti přírodních hodnot zkoumaného území. – Manuskript, dep. AOPK, Praha, 8 pp.
- Vesecký A. (ed.), 1958: Atlas podnebí Československé republiky. – Nakladatelství ČSAV, Praha, nepaginováno.
- Ziegler V., 1994: Sedimenty české křídové pánve na území hl. m. Prahy. – Natura Pragensis, 11: 1–86.

#### *Internetové zdroje*

Lesní hospodářské osnovy: <http://geoportal.uhul.cz/mapy/mapylho.html> (navštíveno 30.10.2020)

Lesní pastva: <http://forumochranyprirody.cz/pastva-v-lese> (navštíveno 30.10.2020)

Rezervační kniha:

[drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/zchru/index.php?SHOW\\_ONE=1&ID=1107](http://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/zchru/index.php?SHOW_ONE=1&ID=1107) (navštíveno 30.10.2020)

## 4.3 Seznam používaných zkratk

### *Obecné*

**KN** – katastr nemovitostí, **PP** – přírodní památka, **ZCHÚ** – zvláště chráněné území

### *Lesnictví*

<b>Jehličnany</b>	<b>Listnáče</b>
<b>BO</b> – borovice lesní	<b>AK</b> – trnovník akát
<b>BOC</b> – borovice černá	<b>BB</b> – javor babyka
<b>DG</b> – douglaska tisolistá	<b>BK</b> – buk lesní
<b>JD</b> – jedle bělokorá	<b>BR</b> – bříza bradavičnatá
<b>MD</b> – modřín evropský	<b>BRK</b> – jeřáb břek
<b>SM</b> – smrk ztepilý	<b>DB</b> – dub letní
	<b>DBP</b> – dub pýřitý
	<b>DBZ</b> – dub zimní
	<b>HB</b> – habr obecný
	<b>JL</b> – jilm habrolistý



	<b>JR</b> – jeřáb ptačí <b>JS</b> – jasan ztepilý <b>JV</b> – javor mléč <b>KL</b> – javor klen <b>LP</b> – lípa srdčitá <b>MK</b> – jeřáb muk <b>TR</b> – třešeň ptačí
--	---

#### 4.4. Podklady pro plán péče zpracoval

Mgr. Petr Heřman

Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon).

## 5. Přílohy

**Tabulky:** Příloha T1 - **Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich**  
(Tabulka k bodu 2.4.1 a k bodu 3.1.2).

Příloha T2 - **Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich**  
(Tabulka k bodům 2.4.2, 2.4.3 a 2.4.4 a k bodu 3.1.2).

**Mapy:** Příloha M1 - **Orientační mapa s vyznačením území**

Příloha M2 - **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**

Příloha M3 - **Mapa dílčích ploch a objektů**

Příloha M4 - **Lesnická mapa typologická**

Příloha M5 - **Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů**

**Vrstvy:** Příloha V1 - **Digitální grafické znázornění průběhu hranic dílčích ploch**

**Fotografie:** Příloha F1 – **Vybraná fotodokumentace**

**Protokol** o způsobu vypořádání připomínek, kterým se zároveň plán péče schvaluje



*stupně naléhavosti jednotlivých zásahů, podle následujícího členění:*

1. *stupeň - zásah naléhavý (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany),*
2. *stupeň - zásah vhodný,*
3. *stupeň - zásah odložitelný*

## Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

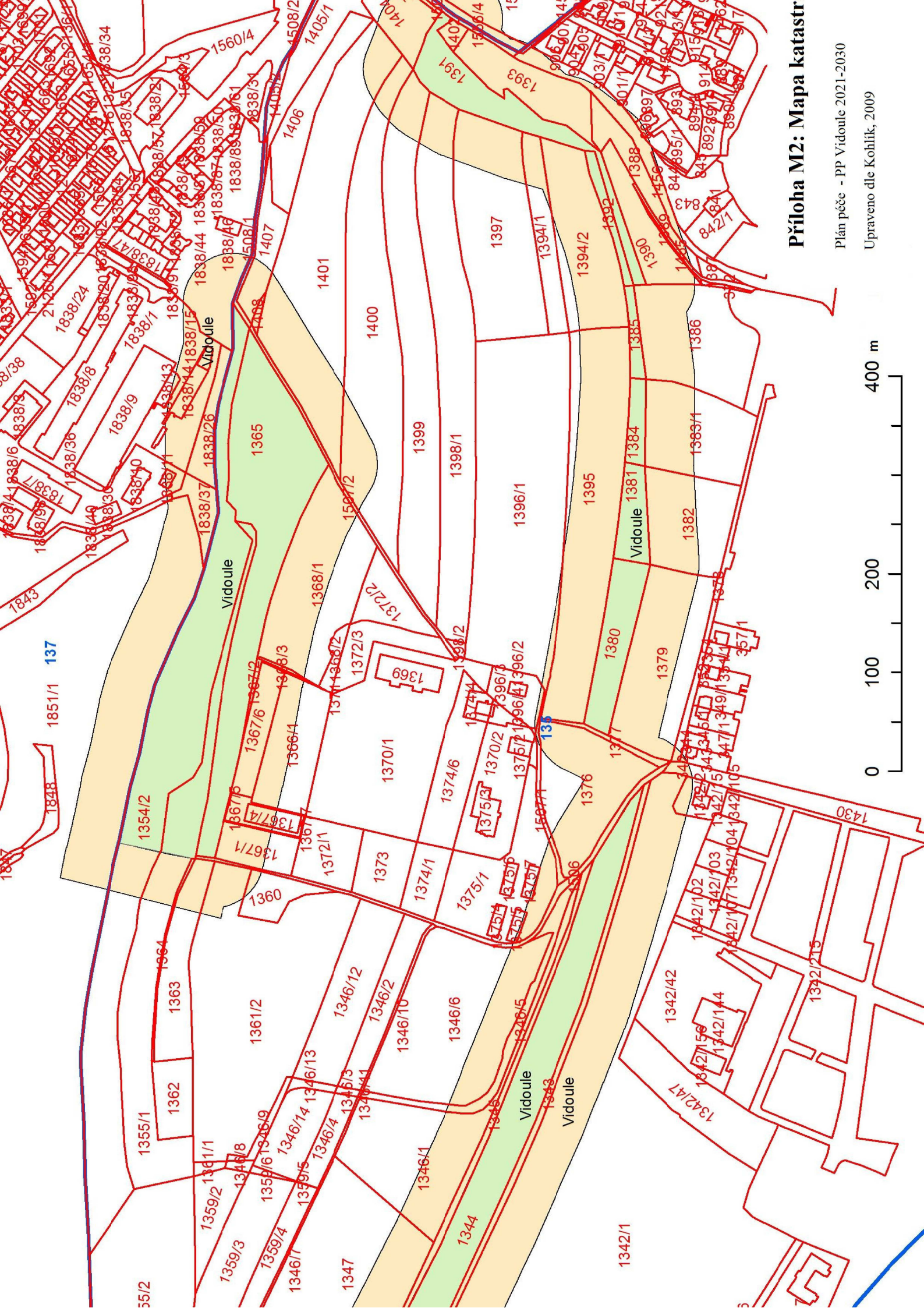
Plán péče – PP Vidoule 2021–2030

označení plochy nebo objektu	název	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
N1	Skalní výchozy v bývalých lomech na jižní straně území	1,2136	Prudký až kolmý svah, cca 5–7 m vysoký. Během platnosti posledních dvou plánů péče probíhala asanace geologických profilů pravidelným výřezem náletových dřevin. Nyní jsou profily díky těmto opatřením částečně odkryty v západní části, ve východní části jsou výchozy a svahy zarostlejší (vč. souvislejších porostů charakteru lesa, vyskytují se i jedinci vyššího stáří poblíž hran svahu). Dlouhodobý cíl: omezit narušování skalních výchozů růstem mohutnějších dřevin, uchovat plochy vhodné pro výskyt teplomilných společenstev.	– odstraňování dřevin a náletu ze skalních výchozů, kontrola a likvidace zmlazení	1	předjaří, podzim	– každoročně na konkrétní vybrané části
N2	Jižní svah s bývalou pastvinou (východní a západní část)	cca 1,72 (východní část cca 1,20 ha, západní část cca 0,52 ha)	Jižní svah bývalé pastviny s teplomilnými trávničky a roztroušenými či souvislejšími (v lomech) křovinami. Probíhá údržba potenciálně zarůstajících ploch (pastva, dle předchozího plánu péče seč několikrát ročně). Dlouhodobý cíl: uchování stávajícího rozsahu teplomilných společenstev, zlepšení jejich perspektivy.	– řízená pastva, mozaikovitá seč, selektivní výřez křovin	1	Průběžně, s úpravami a přizpůsobením charakteru konkrétní sezony, rychlosti nárůstu rostlinné biomasy aj.	– každoročně v obměňované mozaice

N3	Jižní svah bývalé pastviny zavezený navážkou	cca 0,28	Plošina umělé navážky a její jižní svah (bývalá pastvina). Plošina na navážce nyní každoročně kosená. Dlouhodobý cíl: Udržet alespoň stávající podíl rozvolněnosti plochy. Zamezit rozvoji ruderalní vegetace a jejímu šíření na další plochy (zejména sousední N2).	-mozaikovitá seč, řízená pastva, selektivní výřez křovin	2	Průběžně, s úpravami a přizpůsobením charakteru konkrétní sezony, rychlosti nárůstu rostlinné biomasy aj.	– každoročně
----	--	----------	--	--	---	---	--------------

*stupně naléhavosti jednotlivých zásahů, podle následujícího členění:*

1. *stupeň - zásah naléhavý (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany),*
2. *stupeň - zásah vhodný,*
3. *stupeň - zásah odložitelný,*

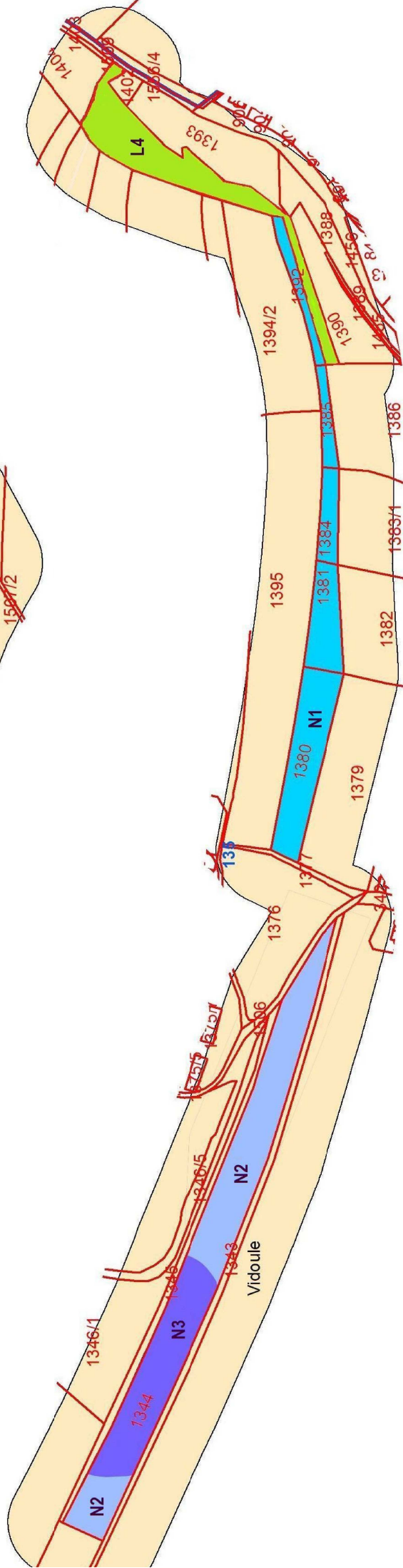
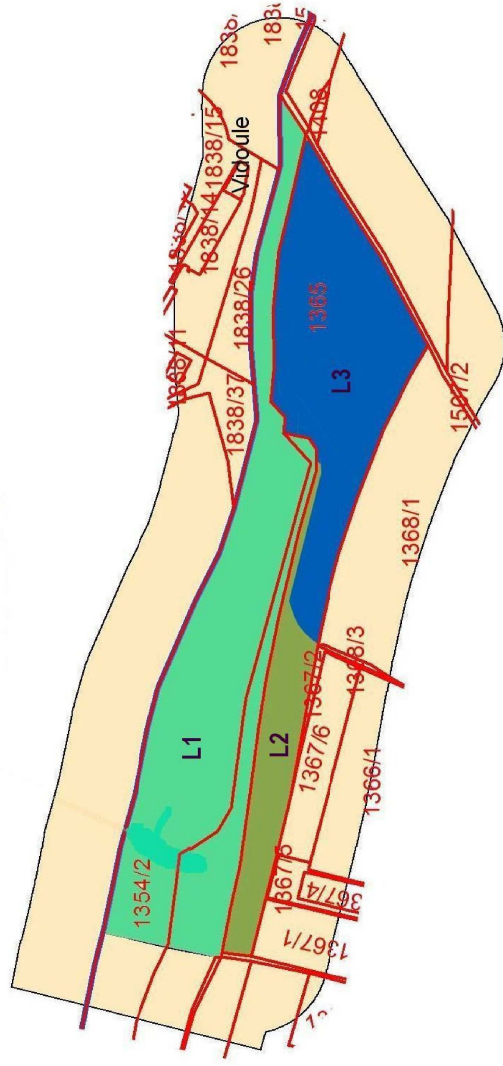


**Příloha M2: Mapa katastr**

Plán péče - PP Vidoule 2021-2030

Upraveno dle Kohlík, 2009





**Příloha M3: Mapa dílčích ploch a objektů**  
 Plán péče - pp Vidoule 2021-2030  
 Upraveno dle Kohlík 2009

L1-L4: dílčí plochy na lesních pozemcích (viz příloha T1)  
 N1-N3: dílčí plochy mimo lesní pozemky (viz příloha T2)